

Oferta dla drzew

Raport z analizy kryteriów w zleceniach publicznych poniżej 130 000 zł netto z zakresu pielęgnacji drzew
na przykładzie wybranych gmin

Monitoring realizowany w ramach Szkoły Inicjatyw Strażniczych – edycja VIII, 2023/2024 – Sieć Obywatelska Watchdog Polska

Usługi ekosystemowe drzew

to
zespół korzyści, których drzewa dostarczają
społeczeństwu i gospodarce

**korzyści
środowiskowe**

**korzyści
zdrowotne**

**korzyści
społeczne**

Korzyści środowiskowe

- ❑ **regulują lokalny mikroklimat, obniżając temperaturę i podnosząc wilgotność powietrza**

- ❑ łagodzą ekstrema pogodowe

- ❑ przeciętne 30-letnie drzewo przyuliczne jest w stanie w ciągu roku zaabsorbować z powietrza nawet 54,2 kg CO₂

- ❑ rocznie 10-metrowe drzewo jest w stanie wyprodukować około 118 kg tlenu

- ❑ są siedliskiem dla wielu gatunków organizmów takich jak owady, płazy, ssaki, ptaki, mchy i porosty

- ❑ **spowalniają opad deszczu i ograniczają odpływ wody deszczowej**

- ❑ zapobiegają erozji gleby (niszczeniu, wymywaniu)

- ❑ ograniczają prędkość wiatru i zmieniają jego kierunek

- ❑ **wchłaniają dwutlenek węgla, dwutlenek siarki i metale ciężkie**

Korzyści ekonomiczne

Drzewa jako zielony kapitał miast

- ❑ **odciążają kanalizację deszczową**

- ❑ magazynują duże ilości wody
- ❑ chronią elewacje budynków i powierzchnie ulic przed zniszczeniem

- ❑ przyczyniają się do zmniejszenia kosztów ogrzewania w budynkach, osłaniając od wiatru

- ❑ **zmniejszają koszty klimatyzacji, zacinając budynki (pracę jednego drzewa porównuje się do nawet 4-5 dużych klimatyzatorów pracujących 20 godzin w ciągu doby)**

- ❑ **zwiększają wartość nieruchomości od 5 do nawet 20 %**

- ❑ poprawa estetyki miast, zwiększając potencjał turystyczny

Korzyści społeczne

- ❑ drzewa są naszym dziedzictwem po poprzednich pokoleniach oraz darem dla naszych dzieci
 - ❑ ochrona przed hałasem

- ❑ niektóre gatunki drzew dostarczają jadalnych owoców i orzechów, które są źródłem pożywienia dla ludzi i zwierząt
- ❑ wokół drzew i terenów zielonych nieruchomości zyskują na wartości, co może przyciągnąć kupców i turystów

- ❑ drzewa tworzą naturalne obszary, w których można spędzać czas na świeżym powietrzu, co sprzyja zdrowemu stylowi życia i integracji społecznej

Najczęstsze przyczyny niszczenia drzew

- ❑ Uszkodzenie systemu korzeniowego wskutek tzw. prac inwestycyjnych jak np. ścieżki rowerowe, chodniki, drogi itd.
- ❑ **Szkody związane z nieprawidłową pielęgnacją w koronie**

Uszkodzenie systemu korzeniowego podczas przebudowy chodnika

Przedwczesne zamieranie korony wskutek uszkodzenia systemu korzeniowego

fot. Karolina Sójka, Ksawerów

Zniszczenie drzew poprzez ogłowienie

Zbyt duże cięcia, zbyt blisko pnia

fot. Mariusz Warachim, Ciechocinek

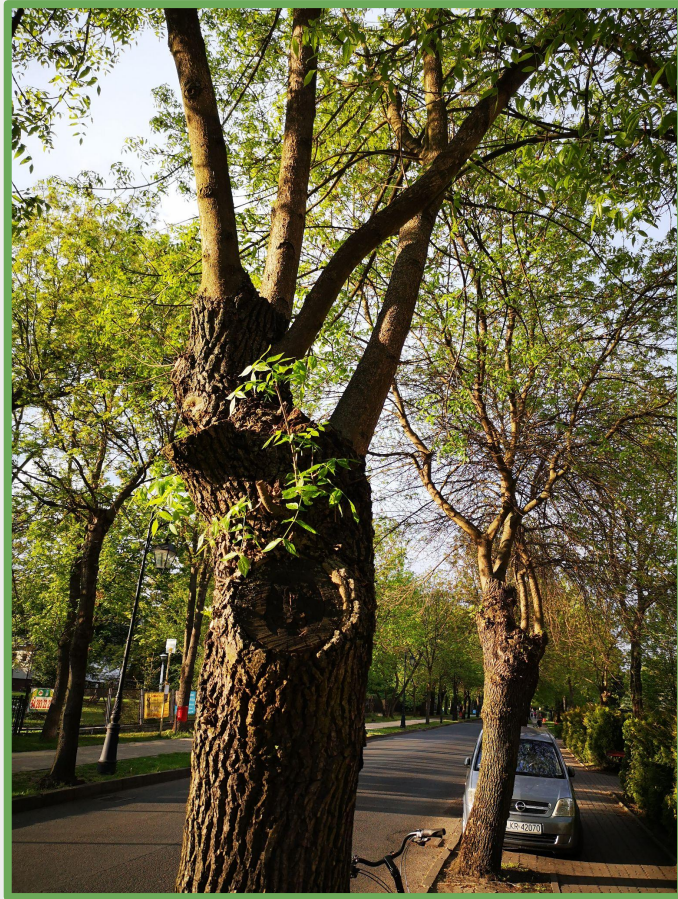

fot. Karolina Sójka, Pabianice

fot. Mariusz Warachim, Ciechocinek

Korona wtórna

fot. Mariusz Warachim, Ciechocinek

Skutki niewłaściwych cięć

- ❑ osłabienie drzew i skracanie ich długości życia
- ❑ tworzenie problemów związanych ze stabilnością i kondycją drzew, co skutkuje ryzykiem w ich otoczeniu,
- ❑ zaburzenie bilansu hormonalnego i energetycznego drzew
- ❑ stwarzanie podwyższonego ryzyka wokół drzew

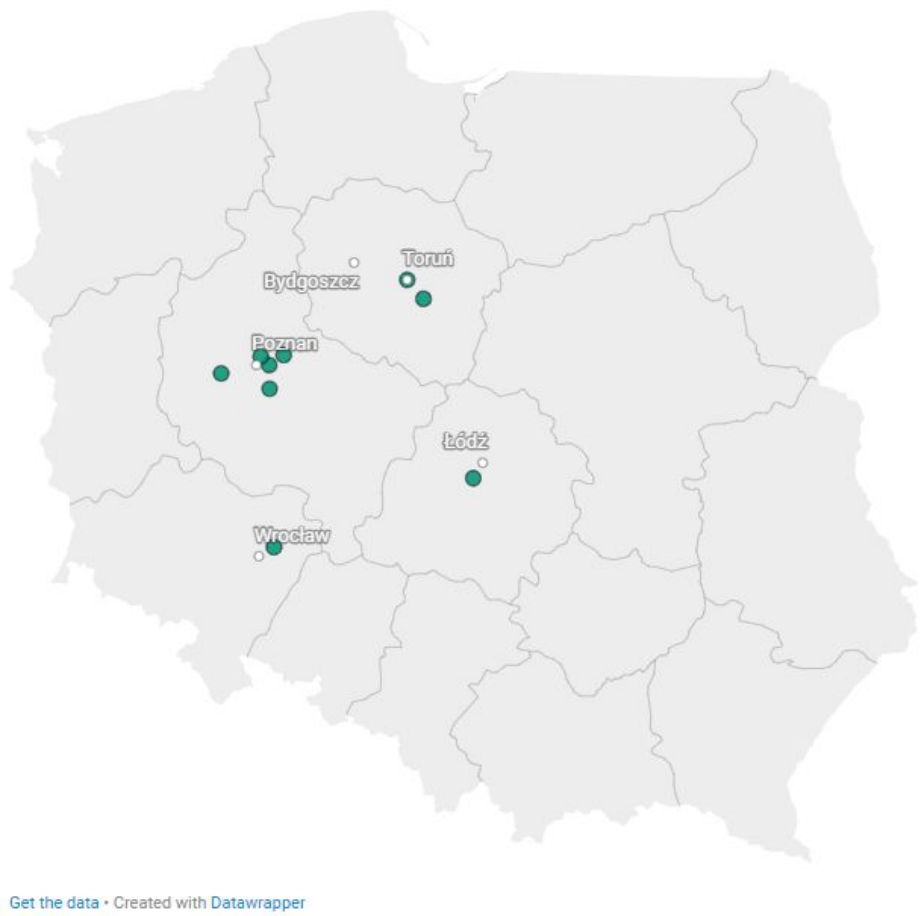
- ❑ wiele cięć i o dużych średnicach, szczególnie dla gatunków gorzej radzących sobie z uszkodzeniami, doprowadzają do rozkładu drewna i braku możliwości zabliźnienia ran, są wrotami infekcji grzybami patogenicznymi,
- ❑ zniszczone drzewa próbują w krótkim czasie odtworzyć uszkodzoną koronę, tworząc liczne i bardzo silne pędy regeneracyjne, słabo związane z całą architekturą drzewa, podatne na wyłamania (tworzenie drzew problemowych)

Cele monitoringu

sprawdzenie, czy monitorowane gminy posiadają regulaminy udzielania zamówień poniżej progu określonego w ustawie Prawo zamówień publicznych (poniżej wartości 130 000 zł netto)

analiza wymogów dotyczących kwalifikacji i doświadczenia osób wykonujących prace przy drzewach zlecanych w trybie poza PZP

Badane gminy

■ Wielkopolskie - Marta Kaźmierczak

- Buk
- Czerwonak
- Kórnik
- Pobiedziska
- Swarzędz

■ Łódzkie

- Pabianice - Karolina Sójka

■ Kujawsko-Pomorskie

- Ciechocinek - Paulina Warachim
- Toruń - Sylwia Żulewska

■ Dolnośląskie

- Długołęka - Marzena Marczak

Regulacje prawne

Podstawy prawne udzielania zamówień publicznych

- ❑ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. 2023 poz. 1605)
- ❑ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2023 poz. 1270)

Źródło problemu

- ❑ Zamówienia klasyczne i konkursy powyżej progów unijnych tj. 130 000 zł netto dokładnie reguluje PZP (art. 2 ust. 1 pkt 1). W art. 242 ust. 2 określone są dopuszczalne kryteria jakościowe (oprócz ceny i kosztu) będące podstawą wyboru oferty. Najważniejsze z punktu widzenia naszego monitoringu jest kryterium art. 242 ust. 2 pkt 5: *“Kryteriami jakościowymi mogą być w szczególności kryteria odnoszące się do: (...) organizacji, kwalfikacji zawodowych i doświadczenia osób wyznaczonych do realizacji zamówienia, jeżeli mogą one mieć znaczący wpływ na jakość wykonania zamówienia”*.
- ❑ Przy zamówieniach poniżej 130 000 zł netto podmioty zamawiające są zobowiązane do przestrzegania – między innymi – ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych i ustawy o finansach publicznych.
- ❑ W praktyce instytucje, które realizują zamówienia publiczne poniżej progów wynikających z Prawa zamówień publicznych, działają według wewnętrznych regulaminów. Problemem jest dowolność w formie, zakresie i szczegółowości Regulaminów.

Źródła informacji

1. Publicznie dostępne dane tj. umieszczone przez gminy w Biuletynach Informacji Publicznych oraz platformach zamówień publicznych, które zostały przeszukane pod względem:
 - a. publikacji regulaminu udzielania zamówień poniżej progu określonego w PZP,
 - b. publikowanych zapytań ofertowych i załączonej do ogłoszeń dokumentacji.
2. Informacje uzyskane w trybie dostępu do informacji publicznej w celu weryfikacji i/lub uzupełnienia danych.

Analizowano dane za okres: 2021-2023 r.

WYNIKI MONITORINGU

REGULAMINY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH, KTÓRYCH WARTOŚĆ JEST MNIEJSZA OD KWOTY 130 000 ZŁ NETTO

GMINA	REGULAMIN	KRYTERIA JAKOŚCIOWE W ZAKRESIE DOŚWIADCZENIA I KWALIFIKACJI
PABIANICE	TAK	NIE
TORUŃ	TAK	TAK
CIECHOCINEK	TAK	NIE
SWARZĘDZ	TAK	NIE
KÓRNIK	TAK	NIE
POBIEDZISKA	TAK	NIE
CZERWONAK	TAK	NIE
BUK	TAK	NIE
DŁUGOŁĘKA	TAK	NIE

ZLECENIA PIELEGNACJI, UTRZYMANIA, INWENTARYZACJI I OCENY STANU ZDROWOTNEGO DRZEW O WARTOŚCI PONIŻEJ 130 TYS. ZŁ NETTO

GMINA	ZLECENIA POZA PZP	ILOŚĆ
PABIANICE	TAK	4
TORUŃ	TAK	9
CIECHOCINEK	TAK	6
SWARZĘDZ	NIE	-
KÓRNIK	TAK	23
POBIEDZISKA	TAK	1
CZERWONAK	TAK	5
BUK	TAK	6
DŁUGOŁĘKA	NIE	—
SUMA	7/9	54

WYMAGANIA DOTYCZĄCE KWALIFIKACJI I DOŚWIADCZENIA W ZLECENIACH O WARTOŚCI PONIŻEJ 130 TYS. ZŁ. NETTO

GMINA	KWALIFIKACJE I DOŚWIADCZENIE	PODSTAWA OCENY OFERTY
PABIANICE	TAK (4/4)	I etap - warunek kwalifikacji i doświadczenia; II etap - cena 90% czas reakcji 10 %
TORUŃ	TAK (7 na 9 zapytań)	I etap - warunek kwalifikacji i doświadczenia; II etap - cena oraz inne kryterium (np. czas reakcji/rękojmią), przy czym cena to 60 % oceny, inne kryterium 40%
CIECHOCINEK	NIE	cena/okres gwarancji
SWARZĘDZ	nie dotyczy	-
KÓRNIK	NIE	cena
POBIEDZISKA	NIE	cena
CZERWONAK	NIE	cena
BUK	NIE	cena
DŁUGOŁĘKA	nie dotyczy	-

WNIOSKI

Wszystkie gminy posiadały regulaminy udzielania zamówień poniżej progu określonego w PZP, ale tylko w **jednym** przypadku Gmina wskazała kryteria jakościowe w zakresie wymagań doświadczenia i kwalifikacji osób wykonujących zlecenie.

Na **54** przeanalizowanych zleceń tylko w **11** zawarte były wymagania dotyczące kwalifikacji i doświadczenia osób wykonujących prace.

REKOMENDACJE

REKOMENDACJE

- ❑ Regulaminy powinny zostać uzupełnione o zapisy obligujące do zawierania w zleceniach poza PZP kryteriów jakościowych oceny ofert, adekwatnych do przedmiotu zamówienia.
- ❑ Regulaminy powinny być publikowane w Biuletynach Informacji Publicznej, w sposób umożliwiający ich łatwe odnalezienie przez mieszkańców tj. w odpowiedniej zakładce.

REKOMENDACJE

1. Uregulowanie statusu prawnego zawodu arborysty
2. Kryteria oceny ofert w zleceniach poza PZP:
 - ❑ obowiązek spełnienia warunku posiadania zdolności zawodowej/tytułu/wykształcenia przez osoby skierowane do realizacji zamówienia tj.: uprawnienia European Treeworker i/ lub Certified Arborist ISA, ukończony kurs arborystyki - poziom A i B (w szczególności na stanowiskach kierowników robót),
 - ❑ obowiązek posiadania udokumentowanego doświadczenia,
 - ❑ obowiązek stosowania standardów cięć i pielęgnacji drzew, a w przypadku niedotrzymania tego warunku, nakładanie kar umownych.

Oferta dla drzew

Raport z analizy kryteriów w zleceniach publicznych poniżej 130 000 zł netto z zakresu pielęgnacji drzew
na przykładzie wybranych gmin

Szkoła Inicjatyw Strażniczych – edycja VIII, 2023/2024 – realizowana jest dzięki wsparciu The German Marshall Fund, Dexis, U.S. Agency for International Development.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

dexis
consulting group

G | M | F
IDEAS LEADERSHIP HOPE